

Sygn. akt VI RCa 172/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 14 grudnia 2016 roku

Sąd Okręgowy w Olsztynie VI Wydział Cywilny Rodzinny w składzie:

Przewodniczący: SSO Aneta Szwedowska (spr.)

Sędziowie: SO Jolanta Piórkowska

SR del do SO Andrzej Hinz

protokolant: starszy sekretarz sądowy Anna Greifenberg-Krupa

po rozpoznaniu w dniu 14 grudnia 2016 roku w Olsztynie

na rozprawie

sprawy z powództwa **K. P.**

przeciwko **M. P.**

o alimenty

na skutek apelacji pozwanej

od wyroku Sądu Rejonowego w Kętrzynie

z dnia 1 czerwca 2016 roku

sygn. akt III RC 195/15

I. zmienia zaskarżony wyrok w punkcie IV o tyle tylko, że zasądzoną kwotę ustala na 835 zł (osiemset trzydzieści pięć złotych);

II. oddala apelację w pozostałym zakresie;

III. koszty procesu za instancję odwoławczą strony ponoszą we własnym zakresie.

Sygn. akt VI RCa 172/16

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w Kętrzynie wyrokiem z 1 czerwca 2016r. w sprawie III RC 195/15 zasądził od pozwanej M. P. na rzecz K. P. alimenty w wysokości po 500 zł miesięcznie poczynając od 5 czerwca 2015r. Oddalił powództwo w pozostałej części obejmującej oczekiwanie ustalenia alimentów na poziomie 700 zł miesięcznie. Sąd nie obciążył pozwanej kosztami sądowymi, zasądził od niej na rzecz powoda kwotę 2400 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Sąd uzasadnił rozstrzygnięcie ustaleniem niesamodzielnności finansowej powoda i zasadnością partycypowania przez pozwaną w kosztach jego utrzymania. W ocenie Sądu pozwana jest w stanie przekazywać na utrzymanie powoda kwotę 500 zł miesięcznie, która jest tożsama ze środkami przekazywanymi powodowi przez jego ojca. Sąd

uznał, że tak ukształtowany obowiązek alimentacyjny umożliwi powodowi poniesienie wydatków na zabezpieczenie usprawiedliwionych potrzeb.

Apelację od tego wyroku złożyła pozwana zaskarżając go w części obejmującej rozstrzygnięcia zawarte w punkcie I i IV.

Zarzuciła wyrokowi błąd w ustaleniach faktycznych mający wpływ na treść rozstrzygnięcia polegający na przyjęciu, że pozwana przekazywała pieniądze na utrzymanie powoda do listopada 2014, podczas gdy w rzeczywistości przekazywała je do grudnia 2014r. i jednocześnie pominięciu przekazania na jego utrzymanie kwotę 72 000 zł, pominięciu faktu zamieszkiwania powoda w jej domu, co stanowi przyczynianie się do zabezpieczenia jego potrzeb mieszkaniowych.

Wniosła o zmianę punktu I wyroku poprzez ustalenie alimentów na poziomie 200 zł miesięcznie od 1 czerwca 2016r., oddalenie powództwa w pozostałym zakresie i zmianę punktu IV orzeczenia poprzez zasądzenie od powoda na jej rzecz kosztów procesu za I instancję w tym kosztów zastępstwa radcy prawnego według norm przepisanych, ewentualnie o nieobciążanie jej kosztami postępowania za I instancję, zasądzenie od powoda na jej rzecz kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa radcy prawnego, ewentualnie o uchylenie wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania.

Uzasadniła swoje stanowisko podając, że Sąd ustalenia faktyczne oparł jedynie na twierdzeniach powoda i P. H., który z powodem zamieszkuje. Wskazała, że niezasadne było pominięcie istotnych okoliczności wynikających z jej twierdzeń, w tym wskazania na przekazanie kwoty 72 000 zł na jego utrzymanie. Podkreśliła możliwość wynajmowania przez powoda mieszkania. Uznała, że powód rezygnuje z dochodu i bezpodstawnie ją obciąża obowiązkiem utrzymywania go.

Zakwestionowała również zasądzenie alimentów od 1 czerwca 2015r. Podała, że powód nie wykazał, by istniały przesłanki do zasądzania alimentów na niezaspokojone potrzeby. Tylko ta okoliczność może uzasadnić zasądzenie alimentów z datą wsteczną.

Odnosząc się do rozstrzygnięcia o kosztach wskazała na nieprawidłowe zastosowanie rozporządzenia regulującego należności z tytułu zastępstwa prawnego. Wskazała, że w niniejszej sprawie zastosowanie ma Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z 28 września 2002r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu. Wskazała, że stawka minimalna wynosi 1200 zł, nadto Sąd powinien dokonać proporcjonalnego podziału kosztów z uwzględnieniem wyniku procesu.

Sąd odwoławczy zważył, co następuje:

Apelacja częściowo uznana została za trafioną.

Sąd odwoławczy dostrzegł nieprawidłowość w zakresie orzeczenia o kosztach. Słusznie wskazała skarżąca, że doszło do błędnego zastosowania rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22 października 2015r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych. Zgodnie z §21 tego rozporządzenia do spraw wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie rozporządzenia stosuje się przepisy dotychczasowe. Rozporządzenie z 22 października 2015r. weszło w życie 1 stycznia 2016r., natomiast sprawa niniejsza wszczęta została w czerwcu 2015r. Zastosowanie powinny mieć więc przepisy rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 28 września 2002r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu. W tym więc zakresie należało zaskarżony wyrok zmienić. Sąd odwoławczy na podstawie art. 386§1 k.p.c. zmienił punkt IV wyroku w ten sposób, że zasądzoną kwotę ustalił na 835 zł.

Sąd na podstawie art. 385 k.p.c. oddalił apelację w pozostałym zakresie. Pozwana zaakceptowała obowiązek alimentacyjny wobec powoda, kwestionowała natomiast wysokość ustalonego obowiązku. Zaproponowana przez nią wysokość alimentów natomiast, w ocenie Sądu, nie przystaje do usprawiedliwionych potrzeb powoda. Pozwana kwestionowała ustaloną kwotę konieczną do zabezpieczenia usprawiedliwionych potrzeb, jednak nie przedstawiła

przekonujących argumentów mogących wesprzeć jej polemikę. Powód podjął studia, zaś w momencie orzekania przez Sąd I instancji, czyli w czerwcu 2016r. studia powoda nie były tylko w sferze hipotetycznej, gdyż powód realizował wszystkie czynności zmierzające do kontynuowania edukacji i brak było podstaw do przyjęcia, że planów swoich nie zrealizuje. Kontynuowanie edukacji na studiach po zakończeniu szkoły ponadgimnazjalnej nie jest sytuacją wyjątkową, zatem opierając się na doświadczeniu życiowym i analizie dotychczasowych czynności powoda przyjęć należało w momencie orzekania o alimentach w czerwcu 2016r., że edukacja będzie kontynuowana. Sąd odwoławczy ponadto orzeka w oparciu o materiał dowodowy zgromadzony do momentu orzekania w instancji odwoławczej. Aktualnie powód wykazał, że studiuje w systemie dziennym na (...). Nawet przy oszczędnym gospodarowaniu środkami utrzymanie w takiej sytuacji wiąże się z wydatkami około 1500 zł miesięcznie. Zobowiązanie pozwanej do przekazywania powodowi kwoty 500 zł miesięcznie przedstawia się jako stanowiące nieznaczące wsparcie kosztów jego utrzymania. Kwota 200 zł miesięcznie natomiast byłaby wyłącznie symboliczna. Sytuacja pozwanej nadto nie jest tego rodzaju, by uzasadniała ograniczenie jej obowiązku do takiego świadczenia. Brak jest w zgromadzonym materiale dowodowym okoliczności wskazujących na brak możliwości wykonywania pracy zarobkowej. Sam fakt braku zatrudnienia nie jest wystarczającą przesłanką do ograniczania udziału w kosztach utrzymania niesamodzielnego jeszcze dziecka.

Argumenty pozwanej dotyczące możliwości wynajęcia mieszkania odnoszą się również do jej sytuacji, gdyż jest ona właścicielem domu, którego nie wynajmuje. Powód pomimo uzyskiwania środków od pozwanej zmuszony będzie podjąć starania o uzyskanie dodatkowych środków na utrzymanie, gdyż przekazywane mu przez rodziców nie zabezpieczą jego potrzeb.

Odnosnie stale podnoszonej przez pozwaną kwestii mieszkania powoda w G., w którym zamieszkują dzieci byłego męża pozwanej, należy nadmienić, że pozwana również wyraziła zgodę na ich zamieszkiwanie w tym mieszkaniu. Nadto biorąc nawet pod uwagę fakt, że powód wynająłby to mieszkanie, to otrzymany czynsz najmu i tak nie starczyłby na jego utrzymanie, a okoliczność ta nie wyłączałaby pozwanej z obowiązku alimentowania syna. W ocenie Sądu dochody powoda z wynajmu mieszkania oraz alimenty przekazywane przez oboje rodziców stanowią pełną kwotę, za jaką powód jest w stanie się utrzymać studiując w G..

Sąd Rejonowy, w ocenie Sądu odwoławczego prawidłowo również ustalił datę obowiązywania obowiązku alimentacyjnego. Pozwana nie kwestionowała bierności w zakresie partycypowania w kosztach utrzymania powoda. Eksponowała możliwość utrzymania się przez niego ze środków przekazywanych mu przez ojca i pozyskanych od zamieszkującego z nim byłego męża pozwanej. Tym samym przyjęć należało, że alimenty winny być zasądzone od momentu złożenia pozwu, gdyż wykazane zostało, że w czasie tym powód nie miał możliwości zabezpieczenia usprawiedliwionych potrzeb.

W konsekwencji Sąd nie dostrzegł podstaw do uwzględnienia stanowiska pozwanej poprzez ograniczenie ustalonego przez Sąd Rejonowy obowiązku alimentacyjnego wobec powoda. W tym zakresie zatem na podstawie art. 385 k.p.c. Sąd odwoławczy apelację oddalił jako bezzasadną.

O kosztach procesu za instancję odwoławczą Sąd orzekł na podstawie art. 100 k.p.c.